

**UCHWAŁA Nr VIII/44/2007
Rady Powiatu w Ostródzie
z dnia 2 kwietnia 2007r.**

***w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia poprzez Profilaktykę
i Przeciwdziałanie Uzależnieniom w Powiecie Ostródzkim na lata
2007-2011.***

Na podstawie art. 1 oraz art. 3 pkt 2 i 2 a ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 z późn. zm.), art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.), art. 5 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) uchwała się co następuje:

§ 1

Uchwala się Program Ochrony Zdrowia poprzez Profilaktykę i Przeciwdziałanie Uzależnieniom w Powiecie Ostródzkim na lata 2007 – 2011, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Art.5 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 Nr 179, poz. 1484 i 1485), art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.) oraz art. 1 i art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 z późn. zm.) określają zadania administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu, przeciwdziałania narkomanii, ograniczenia spożycia alkoholu.

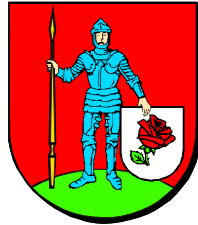
W latach 2001-2005 na terenie powiatu ostródzkiego przeprowadzony został monitoring problemu uzależnień wśród uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (ankieta anonimowa). Wyniki monitoringu opracowano w postaci „Raportów o stanie uzależnień w powiecie ostródzkim”. Wskazują one, że problem uzależnienia od środków psychoaktywnych jest w naszym powiecie, podobnie jak w całym kraju, zjawiskiem coraz powszechniejszym i należy mu zdecydowanie przeciwdziałać.

W latach 2001-2005 w budżecie powiatu planowane były środki finansowe na realizację zadań profilaktycznych i podejmowano działania obejmujące szereg zagadnień związanych

z przeciwdziałaniem narkomanii, alkoholizmowi i nikotynizmowi. Bardzo dobra współpraca w tym zakresie ze szkołami, placówkami oświatowymi, instytucjami i organizacjami pozarządowymi wykazują celowość tego typu działań i skłaniają ich do kontynuowania.

Przyjęcie Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom w Powiecie Ostródzkim na lata 2007 – 2011, który wytycza cele, zadania, metody ich realizacji, zakłada oczekiwane rezultaty

i monitoring zjawiska oraz wyznacza koordynatora, umożliwi określanie rocznych zadań, ich realizację oraz planowanie wydatków w budżecie powiatu.

**Powiatowy Program
Ochrony Zdrowia
poprzez
Profilaktykę
i Przeciwdziałanie
Uzależnieniom
na lata 2007 – 2011**

CELE PROGRAMU

Cel główny: PREWENCJA (zapobieganie)

Działalność prewencyjna ma na celu zapobieganie nikotynizmowi, alkoholizmowi i narkomanii. Jej celem jest poprawa stanu zdrowia (zarówno psychicznego, jak i fizycznego) grup społecznych, do których jest adresowana.

Wyodrębniamy:

- **prewencję pierwotną**, tj. określoną interwencję programową przed pojawieniem się problemu,
- **prewencję wtórną**, tj. interwencję poprzez wczesne wykrywanie problemu,
- **prewencję trzeciorzędą**, tj. ograniczanie we wczesnych etapach skutków zaistniałych objawów w klinicznych przypadkach choroby lub problemów behawioralnych.

Nasz program skupia się przede wszystkim na prewencji pierwotnej i wtórnej.

W przypadku **prewencji pierwotnej** zajmować będziemy się wywieraniem wpływu na zachowania i poglądy młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest powiat ostródzki. Celem naszym jest bezpośrednio promowanie odpowiedniego rodzaju zachowań (np. dobra zabawa bez alkoholu i narkotyków) z jednoczesnym kształtowaniem osobowości, poprzez uświadomienie młodym ludziom, że są wartościowi i mają wolny wybór. Ponosząc odpowiedzialność za swoje zachowania i czyny muszą nauczyć się kontrolować swoje odruchy i umieć zachować własne zdanie, a nie ulegać modom i namowom innych (np. do picia alkoholu czy zażywania narkotyków). Poprzez działania pośrednie takie, jak: zapewnianie młodym ludziom możliwości wszechstronnego rozwoju (np. zajęcia pozalekcyjne), stawianie pozytywnych wzorów do naśladowania osiągniemy cel zamierzony, jakim jest ograniczenie i nieużywanie środków psychoaktywnych.

Problem uzależnień wśród młodzieży szkolnej już istnieje, zatem ważna jest także **prewencja wtórna**. Dzięki bacznej obserwacji (monitorowaniu środowiska) i wczesnej interwencji (kierowanie uczniów do poradni i punktów konsultacyjnych) możliwe będzie ograniczenie zjawiska uzależnień, a być może jego wyeliminowanie.

Aby ten cel osiągnąć niezbędna jest diagnoza środowiska, a następnie ścisła współpraca z rodzicami, wychowawcami, pedagogami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, poradniami zdrowia psychicznego oraz innymi podmiotami, dla których celem nadrzędnym jest zdrowe społeczeństwo.

CEL I

Analiza stanu zagrożenia na terenie powiatu ostródzkiego.

Uzasadnienie:

Aby skutecznie przeciwdziałać uzależnieniom, należy ocenić skalę problemu. Dlatego niezbędna jest ocena skali problemu oraz określenie miejsc jego nasilonego występowania.

Zadania:

1. Diagnozowanie środowiska szkolnego.
2. Ewaluacja Raportu o stanie uzależnień.
3. Przyłączenie powiatu ostródzkiego do systemu monitorowania problemów uzależnień od środków psychoaktywnych w województwie warmińsko-mazurskim.

Metody:

1. Przygotowanie profesjonalnego narzędzia badawczego.
2. Opracowanie metody przeprowadzenia ankiety.

3. Współpraca z placówkami oświatowymi i wychowawczymi na terenie powiatu ostródzkiego.
4. Współpraca z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi w Ostródzie i Morągu.
5. Współpraca z Pełnomocnikiem Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rezultaty oczekiwane:

1. Opracowanie systemu uzyskiwania danych o wielkości problemu – uzależnienia od środków odurzających.
2. Uzyskanie informacji o bieżącej skali problemu.
3. Uzyskanie informacji o miejscach największego zagrożenia – możliwość wnikliwszej ich obserwacji i częstszej kontroli.
4. Uzyskanie informacji na temat stanu świadomości młodzieży co do zagrożeń jakie niesie za sobą kontakt ze środkami psychoaktywnymi.
5. Uzyskanie informacji jakie instytucje (osoby prywatne) cieszą się największym zaufaniem młodzieży i wyposażenie tych instytucji (osób prywatnych) w jak największą wiedzę.

Wskaźniki:

1. Wielkości ilościowe i jakościowe do powiatowej bazy danych, informujące o :
  - ilości dzieci i młodzieży używających środków psychoaktywnych,
  - strukturze zażywanych środków odurzających,
  - ilości i rodzaju miejsc zaopatrzenia w środki odurzające,
  - rodzaju placówek / osób, do których młodzi ludzie zwróciliby się w przypadku uzależnienia.
2. Dane pozwalające porównać skalę problemu w ramach powiatu, województwa i kraju.

Podmioty współpracujące:

Placówki oświatowe i szkoły wszystkich szczebli na terenie powiatu ostródzkiego. Zespół Pedagogów, Władze Samorządowe, Komenda Powiatowa Policji, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Służba Zdrowia).

CEL II

Wdrażanie programów profilaktycznych w środowiskach wychowawczych.

Uzasadnienie:

W ramach profilaktyki należy pobudzić świadomość młodych ludzi, przekazać im jak najszerszą wiedzę o szkodliwych skutkach (zagrożeniach) jakie niesie za sobą przyjmowanie środków odurzających (psychoaktywnych). Należy również nauczyć młodzież podejmowania świadomych wyborów, nieuleganie namowom rówieśników i innych osób, a także wyrobienie nawyku zdrowego stylu życia. W tym celu zachodzi potrzeba przekazywania im rzetelnej wiedzy, w sposób sprawdzony, tj. metodami aktywnymi i za pośrednictwem osób, do których młodzież ma zaufanie.

Zadanie:

1. Wybór odpowiednich programów profilaktycznych.
2. Objęcie profesjonalnymi szkoleniami:
  - 1) liderów środowiskowych,
  - 2) kadry pedagogicznej i szerokich kręgów młodych ludzi, z wykorzystaniem wcześniej przygotowanych liderów.

Metody:

1. Zebranie ofert dotyczących szkoleń, kursów i ocena ich zawartości merytorycznej,
2. Wytypowanie grupy pedagogów (nauczycieli) do odbycia szkoleń,
3. Wdrażanie programów edukacyjnych do szkół i placówek oświatowych.
4. Współpraca przy wdrażaniu programów z następującymi instytucjami:
  - a) z Zespołem Pedagogów,
  - b) z Zespołem Wizytatorów Kuratorium Oświaty w Ostródzie,
    - pomoc w szkoleniu nauczycieli,
    - pomoc w opracowaniu planu wewnętrznych szkoleń Rad Pedagogicznych.
  - c) z Komendą Powiatową Policji
    - przeciwdziałanie wprowadzaniu na teren szkół i placówek oświatowych środków odurzających,
    - prowadzenie wspólnych działań wynikających z ustawy o policji i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - d) Służbą Zdrowia
    - informowanie o wielkości problemu na terenie powiatu ostródzkiego,
    - tworzenie i wspieranie placówek ambulatoryjnych do wstępnej diagnozy,
    - organizowanie ośrodków profilaktyki środowiskowej.

Oczekiwane efekty:

1. Przygotowanie własnej wyspecjalizowanej kadry pedagogów, nauczycieli, i liderów młodzieżowych w środowisku.
2. Podwyższenie kwalifikacji terapeutycznych osób pracujących z młodzieżą i dorosłymi.
3. Objęcie szkoleniami Rad Pedagogicznych
4. Objęcie szkoleniami jak największą ilość dzieci i młodzieży szkolnej.
5. Poszerzenie wśród młodych ludzi wiedzy o środkach odurzających i ich szkodliwym oddziaływaniu.

Wskaźniki:

1. Ilość wyszkolonych liderów (uzyskane dyplomy i zaświadczenie),
2. Liczba przeszkolonych członków Rad Pedagogicznych,
3. Ilość uczniów objętych programem szkoleń,
4. Liczba godzin szkoleń.

Współpracujące podmioty:

Organizacje pozarządowe: MONAR, KARAN, Fundacja „Uwolnienie”. Komenda Powiatowa Policji, Zespół Pedagogów, Zespół Wizytatorów K.O., Poradnie Psychologiczne – Pedagogiczne.

CEL III

Propagowanie zdrowego stylu życia, jako działanie na rzecz zmniejszenia się liczby nowych przypadków uzależnień.

Uzasadnienie:

Młodzi ludzie często sięgają po środki odurzające, z powodu braku konkretnych zainteresowań i braku umiejętności zagospodarowania swojego wolnego czasu. Sądzą, że pod wpływem środków psychoaktywnych będą się lepiej bawić i imponować „dorosłością” swoim rówieśnikom. Chcemy wskazać im sposoby na spędzanie wolnego czasu bez „wspomagania” organizmu różnego rodzaju używkami i ukształtować pojęcie zdrowego stylu życia.

Zadania:

1. Tworzenie klubów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonej przyjmowaniem substancji psychoaktywnych.
2. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, gdzie młodzi ludzie mogliby odnaleźć swoje hobby i spędzić czas rozwijając uzdolnienia (ekologia, sport, dziedziny artystyczne, itp.).
3. Organizowanie masowych imprez z pomocą młodzieży, wypełnionych rozgrywkami sportowymi i działaniami kulturalnymi, jako formę spędzania wolnych dni, takich jak: „Dzień Wiosny – wagarowicza” itp.
4. Druk i rozdawnictwo przez przygotowanych wolontariuszy ulotek informacyjnych dotyczących tematu uzależnień.
5. Podejmowanie działań informacyjnych wśród rodziców.
6. Włączenie rodziców do wspólnej organizacji imprez.

Metody:

1. Uczucie młodych ludzi świadomego wyboru spędzania wolnego czasu.
2. Uczucie dzieci i młodzieży odkrywania w sobie różnorodnych talentów.
3. Tworzenie warunków do zakładania i rozwoju kół zainteresowań, jako formy spędzania wolnego czasu.
4. Upowszechnianie materiałów edukacyjnych o środkach odurzających.
5. Zainteresowanie lokalnych mediów działalnością samorządu w temacie „uzależnień oraz popularyzowanie przez te media organizowanych akcji.

Oczekiwane efekty:

1. Dowartościowanie młodych ludzi poprzez odnalezienie w sobie talentów (sportowych, artystycznych, organizacyjnych).
2. Nawiązanie porozumienia między młodzieżą, a dorosłymi poprzez pracę z instruktorem – mistrzem.
3. Utworzenie klubów (sekcji zainteresowań), gdzie młodzież mogłaby spędzać czas wolny.
4. Zaangażowanie samorządów gminnych z terenu powiatu ostródzkiego i organizacji pozarządowych w działalność na rzecz ochrony młodych ludzi przed uzależnieniami.
5. Podniesienie świadomości o zagrożeniach jakie pociąga za sobą używanie środków psychoaktywnych.

Wskaźniki:

1. Kolejne przeprowadzane ankiety powinny wykazywać % tendencję spadkową liczby dzieci i młodzieży sięgającej po środki odurzające.
2. Liczba instytucji, osób fizycznych zaangażowanych w działalność antyuzależnieniową.
3. Liczba powstałych klubów młodzieżowych, sekcji zainteresowań.
4. Liczba dzieci i młodzieży uczęszczającej do klubów, sekcji zainteresowań.
5. Liczba młodych ludzi biorących udział w imprezach masowych.

Współpracujące podmioty:

Lokalne samorządy, Zespół Pedagogów, samorządy uczniowskie, poradnie psychologiczne – pedagogiczne, organizacje pozarządowe, lokalni twórcy kultury, media, Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska, Zespół Opieki Zdrowotnej, SANEPID, rodzice, wolontariusze.

CEL IV i V

Edukacja publiczna o objawach zażywania środków odurzających.

Popularyzacja przepisów prawa dotyczących tego zagadnienia.

Uzasadnienie:

Do walki z uzależnieniami należy włączyć jak najszerszy krąg społeczeństwa. Służyć temu będzie edukacja publiczna oraz popularyzacja przepisów prawa, co jest niezbędne, gdyż wiedza na temat środków uzależniających jest powierzchowna i nie w pełni zdajemy sobie sprawę z powagi problemu. Ten cel ma bardzo duże znaczenie w kształtowaniu postaw lokalnej społeczności wobec zjawiska alkoholizmu, narkomanii i nałogu palenia tytoniu.

Zadania:

Edukacja publiczna.

Metody:

1. Szeroka i ścisła współpraca ze środkami masowego przekazu działającymi na lokalnym rynku, co pozwoli na przekazywanie fachowej wiedzy na temat profilaktyki uzależnień jak najszerszemu gronu mieszkańców powiatu.
2. Współorganizowanie szkoleń w zakresie profilaktyki uzależnień oraz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami dla pracowników administracji samorządowej, oświaty, policji, pomocy społecznej, wojska oraz wolontariuszy.
3. Szerokie udostępnianie społeczeństwu za pośrednictwem mediów informacji na temat najnowszych przepisów prawa dotyczących problemu uzależnień.

Rezultaty oczekiwane:

1. Uświadomienie jak najszerszemu gronu osób jakie zagrożenia niesie za sobą uzależnienie od środków psychoaktywnych.
2. Włączenie wolontariuszy do profilaktyki uzależnień.
3. Wyposażenie społeczeństwa w fachową wiedzę na temat profilaktyki i skutków uzależnień oraz przepisów prawa dotyczących tego tematu.
4. Wypracowanie metod współpracy społeczeństwa ze służbami powołanymi do walki z uzależnieniami.
5. Wypracowanie metod szkoleń dla poszczególnych grup społecznych oraz informowania o najnowszych przepisach prawa dotyczących tego zagadnienia.

Wskaźniki

Wielkości ilościowe i jakościowe do powiatowej oraz ogólnopolskiej bazy danych, informujące o:

- ilości mediów zaangażowanych w kampanie edukacyjne oraz popularyzację przeprowadzonych imprez rekreacyjno – sportowych i kulturalnych,
- ilość szkoleń przeprowadzonych na terenie powiatu,
- skuteczność oddziaływania w/w. form przedstawiona w postaci opracowanych wyników ankiet.

Podmioty współpracujące:

Wszystkie samorządy na terenie powiatu, poradnie psychologiczne – pedagogiczne, placówki oświatowe i szkoły wszystkich szczebli, PCPR, Służba Zdrowia, Komenda Powiatowa Policji, Zespół Pedagogów, wolontariusze, MEDIA.

CEL VI

Powołanie Powiatowej Rady ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Uzasadnienie powołania PRPU:

Z uzależnieniami oraz skutkami uzależnień związanych jest wiele dziedzin naszego życia. W związku z powyższym zasadne jest powołanie Rady, w której zasiadają osoby znające problem uzależnień z codziennych swoich działań .

Skład Rady:

Na czele Rady stoi Starosta Ostródzki, który powołuje w jej skład przedstawicieli:

- służby zdrowia,
- policji,
- PCPR,
- Sanepid-u,
- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- Rady Powiatu.
-

Zadania Rady:

Zadaniem Rady jest:

- przedstawianie Staroście opinii na temat Powiatowego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz rocznych zadań planowanych w oparciu o wytyczone cele,
- nadzór nad wykonywaniem zadań PPPU,
- opiniowanie sprawozdań z realizacji celów i zadań Programu,
- współdziałanie z jednostkami administracji rządowej i samorządowej w zakresie problematyki uzależnień i realizacji Programu Powiatowego.

Szczegóły działania Rady, zakres jej obowiązków i uprawnień określi odrębny Regulamin Pracy Rady.

CEL VII

Współpraca instytucjonalna podmiotów zajmujących się problemem uzależnień.

Cel ten realizowany jest odpowiednio w trakcie realizacji celów I – V.

ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU ORAZ SPOSÓB REALIZACJI JEGO ZADAŃ.

Sposób realizacji programu określa stosowna uchwała Rady Powiatu w Ostródzie.

1. Harmonogram

Powiatowy Program Ochrony Zdrowia poprzez Profilaktykę i Przeciwdziałanie Uzależnieniom stanowi ramy dla działań profilaktycznych. W przypadku nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz priorytetów Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii program może ulec zmianie. Na podstawie celów wytyczonych w PPPU na lata 2007 – 2011 corocznie ustalany będzie do realizacji harmonogram zadań zatwierdzany przez Zarząd Powiatu.

2. Finansowanie

Finansowanie zadań rocznych, zaplanowanych w oparciu o cele PPPU określone zostanie w preliminarzu wydatków na dany rok kalendarzowy, który będzie zgodny z projektem budżetu Powiatu Ostródzkiego w dziale 851 – Ochrona zdrowia.

3. Monitorowanie

Podstawą strategii i planowania zadań w ramach PPPU jest monitoring. Służyć mu będzie opracowane w tym celu narzędzie badawcze do zdiagnozowania środowiska (ankieta). Na podstawie wyników ankiety opracowany zostanie „Raport o stanie uzależnień w powiecie ostródzkim”. Raport poddawany będzie ewaluacji co dwa lata. Wyniki raportu prezentowane będą Zarządowi Powiatu Ostródzkiego, Radzie Powiatu w Ostródzie oraz Powiatowej Radzie d/s Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Wyniki badań przekazywane będą również Pełnomocnikowi Zarządu Województwa d/s Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Mdc/mdc